

[Axel Sørensen.]

nemførelse. Den højtærede Handelsminister oplyste ved Forelæggelsen i Gaar, at de Beløb, det drejede sig om, som i Lovforslaget betegnes som „visse tyske Betalinger“, udgør 3—4 Milliarder Kroner. Det har været en almindelig Opfattelse i Befolkningen, at det drejede sig om meget store Beløb, der var ydet paa en eller anden Maade af den danske Stat til Dækning af Udgifter af den Karakter; og de Tal, der nu er nævnt, giver jo ogsaa, tror jeg man tør sige, god Begrundelse for den Formodning, der er ret almindelig, at i hvert Fald mange af de Mennesker eller Institutioner, der har modtaget disse store Beløb som Betaling for den ene eller den anden Art af Arbejde, Leverage eller Tjeneste, har beregnet sig en meget betydelig Fortjeneste, som det vil være rimeligt, at man nu, da der er Adgang dertil, ser nærmere paa.

Vi er derfor yderst tilfredse med, at det foreliggende Lovforslag er blevet fremsat, og jeg gentager, at vi tilsiger vor Medvirken til dets hurtige Vedtagelse i det høje Ting.

Henning Hasle: I hele Besættelsestiden har der jo været udført Arbejder for tysk Regning her i Landet, og i en Del af denne Tid har der ogsaa været ført Kontrol med den økonomiske Side af disse Arbejder igennem det særlige Udvalg for Handels-sager i Udenrigsministeriet, som blev ledet af Direktør Odel. Dette Udvalg har udført en meget stor Gerning og har virket i høj Grad til Gavn for Samfundet ved at kontrollere de paagældende Arbejder og de Fortjenester, som kunde beregnes. En Del af disse Kontrolforanstaltninger har formentlig været saa fyldestgørende, at der ikke er Grund til at ønske noget yderligere foretaget; saadan forstaaer jeg ogsaa det foreliggende Lovforslag. Men der er en Del, som ikke er blevet kontrolleret, dels fordi de ikke er færdige endnu, men dels og navnlig fordi der er kommet en stor Klasse Mennesker med, som ikke vilde lade sig kontrollere.

Det er vist navnlig siden 1942—43, at en Del Entreprenører, Vognmænd o. s. v. er kommet ind i de tyske Arbejder, og der har været Tale om Folk, som har været ganske samvittighedsløse, og som ikke har villet underkaste sig de danske Myndigheders Kontrol. Man har dog fra Udvalgets Side søgt at faa en vis efterfølgende Kontrol med dem, idet det paa et bestemt Tidspunkt blev fastsat, at Tyskerne kun maatte betale ved Checks, saaledes at man i Nationalbanken, hvor disse Checks jo havner, kunde kontrollere, hvem der havde faaet

Penge af Tyskerne; paa Grundlag heraf vil sikkert mange kunne findes. Men givet er det, at ogsaa denne Bestemmelse satte en Del Mennesker sig ud over, og Tyskerne hjalp dem ved at hæve store kontante Beløb i Nationalbanken og udbetale dem til dem. Man maa haabe, at man vil kunne finde disse Personer, hvis Veje ellers vil være ret uettersporlige, ved Bistand fra de Mennesker, der kender noget til dem.

Der er meget stor Forskel paa de Mennesker, der har udført Arbejder for Tyskerne. Der er nogle, som har gjort det, rettende sig efter de Forskrifter, som de danske Myndigheder har udstedt, og kun beregnende sig de Fortjenester, som dengang ansaas for lovlige, medens der er andre, der har brudt sig intet om, hvad den danske Regering og den danske Rigsdag foreskrev, og som blot har tænkt paa at mele deres egen Kage, samtidig med at de hjalp Tyskerne med deres Arbejder. Jeg mener derfor, at der bør være en differentieret Behandling. Ganske vist ved vi ikke endnu, hvordan Behandlingen skal være; det siger Lovforslaget ikke noget om, det tager kun Sigte paa at foranstalte en Revision.

Det bliver et ganske kolossalt Arbejde, der her skal foretages. Jeg tror, at det vil komme til at strække sig over adskillige Aar, saa man maa haabe, at Udvalget vil forstaa at skelne det væsentlige fra det uvæsentlige, og at man ikke vil give sig i Lag med Opgaver, ved hvilke Anstrengelserne ikke vil staa i Forhold til Resultaterne, i hvert Fald ikke i første Omgang, men koncentrere sig om det væsentlige; for ellers tror jeg, at det hele let vil komme til at bryde sammen. Jeg anser det for nødvendigt, at en saadan Revision foretages, og jeg anser det Lovforslag, som den højtærede Minister her har fremsat, for at være velegnet til at naa det Resultat, man tilsigter. Jeg har forstaaet, at Direktør Odel skal være Leder af Udvalget, og med det fremragende Kendskab, han har til saadanne Arbejder fra sin Virksomhed i disse Aar, vil jeg ogsaa finde det rimeligt, at det bliver ham; det vil praktisk talt blive umuligt for en ny Mand at gaa ind i dette Arbejde.

Jeg skal hermed anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling i det høje Ting.

Juul: Det har med fuld Ret vakt stor Forargelse ude i Befolkningen, at visse Personer har opnaaet urimeligt store Fortjenester ved at arbejde for Tyskerne under Besættelsen, og der ventes paa, at der foretages noget fra Regeringens Side derimod.